

LOVGIVNING OG DOMSAFGØRELSE PAA ERHVERVSLIVETS OMRAADE I 1939

Ved *Haakan Petersen.*

Nedenstaaende Udvalg af Love tilsigter at give en Oversigt over den vigtigste Lovgivning paa Erhvervslivets Omraade, som kunde tænkes at have Interesse for Tidsskriftets Læsere.

Stoffet er ordnet i Grupper, og inden for de enkelte Grupper er Lovene gengivet i kronologisk Orden med enkelte forklarende Oplysninger.

Tilsvarende Bemærkninger gælder Udvalget af Domsafgørelser, dog er Grupperingen her paa Grund af Tilfældenes Mangfoldighed og Forskelligartethed en anden.

I. Lovgivning.

Handel. Ved Handelssager forstaas ifølge Retsplejeloven de borgerlige Sager, i hvilke Fagkundskab til Handelsforhold skønnes at være af Betydning; ved Afgørelsen heraf tages der særligt Hensyn til, om begge Parter ønsker Sagen behandlet som Handelssag.

Som bekendt findes der i København en særlig Sø- og Handelsret, oprettet ved en Lov af 19. Februar 1861.

Ifølge Retsplejeloven § 20 kan der, naar der i Retskredse uden for København derom fremsættes Ønske af vedkommende Dommer eller den stedlige Handelsforening, ved kgl. Anordning fastsættes, at Handelssager fremtidig i Retskredsen skal behandles og paadømmes af en Handelsret bestaaende af Dommeren som Formand og 2 handelskyn-dige Mænd, dog kun i de Sager, hvori en af Parterne begærer det, eller hvor Dommeren træffer Bestemmelse derom.

I Henhold hertil er der tidligere oprettet Handelsretter i Roskilde, Helsingør, Holbæk, Slagelse, Ringsted, Rønne, Odense, Fredericia, Kolding, Horsens, Aarhus, Randers, Aalborg, Frederikshavn, Skive, Viborg, Herning, Holstebro, Lemvig, Ringkøbing, Esbjerg, Haderslev og Aabenraa.

Ifølge *kgl. Anordning* Nr. 56 af 28. Februar 1939 skal Handelssager i Retskreds Nr. 28 Nykøbing F. Købstad og Herred og Falster Vester Herred med Stubbekøbing Købstad og Herred behandles af en *Handelsret* bestaaende af Dommeren som Formand og 2 handelskyndige Mænd, dog kun i de Sager, hvori i en af Parterne begæres det, eller hvori Dommeren træffer Bestemmelse derom.

Haandværk og Industri. Lov Nr. 126 af 15. Marts 1939 om Ændring i Lov Nr. 99 af 27. Marts 1934 om *Foranstaltninger til Fremme af danske Erhvervsinteresser*.

Ved den sidst nævnte Lov og Lov Nr. 95 af 31. Marts 1938 var der indtil Udgangen af Marts 1940 stillet 2 Mill. Kr. til Raadighed til Ydelse af Laan til vanskeligt stillede Haandværkere, hvilket Beløb nu ved den heromhandlede Lov forhøjes til 4 Mill. Kr.

Endvidere udvides Rammerne for Laanenes Ydelse saaledes, at den Støtte, der ydes, kan tilpasses efter de forskellige Forhold: f. Ex. Indkøb eller Betaling af indkøbte Maskiner og Værktøjer. Modernisering og Istandsættelse af Værksted. Omlægning af eller Frigørelse for tyngende Gældsforpligtelser, alt, naar Laanet kan antages at give Grundlag for, at den paagældende med Overholdelse af sine Forpligtelser til Betaling af Renter og Afdrag kan videreføre sin Virksomhed paa forsvarlig Maade. —

Bekendtgørelse Nr. 163 af 30. Marts 1939 om Fastsættelse af *Rente-foden for Driftslaan til Haandværkere og Industrivirksomheder*.

Ifølge Lov Nr. 99 af 27. Marts 1934 om Foranstaltninger til Fremme af danske Erhvervsinteresser kan der ydes Industrivirksomheder, der er vanskeligt stillede som Følge af udenlandsk Konkurrence eller andre særlige Forhold, samt vanskeligt stillede Haandværkere Laan for indtil 12 Aar, der skal forrentes med en Rente, der svarer til den billigste Rentefod, hvortil Staten selv kan optage Laan; Handelsministeren fastsætter forud for hvert Halvaar regnet fra 1. April og 1. Oktober Rentefoden for de Laan, som vil blive ydet i det kommende Halvaar.

Renten fastsættes i Bekendtgørelsen til 4,75 pCt. p. a. for de Laan, der maatte blive ydet i Tiden til Udgangen af September 1939, og ved Bekendtgørelse Nr. 380 af 23. Oktober 1939 fastsættes Renten for Laan, som maatte blive ydet i Tiden indtil Udgangen af Marts 1940, til 5 pCt. p. a.

Krigsforanstaltninger. Lov Nr. 183 af 4. Maj 1939 om danske *Skibes Forsikring mod Krigsfare*.

Til Forsikring af danske Skibe mod Krigsfare dannes et Forsikrings-

institut, »Krigsforsikringen for danske Skibe« — om hvis Organisering Loven giver nærmere Regler — med en Garantikapital paa 80 Mill. Kr., hvoraf 40 Mill. Kr. tegnes af Staten, 30 Mill. Kr. af danske Redere, 5 Mill. Kr. af et i dette Øjemed dannet Konsortium og 5 Mill. Kr. af danske Forsikringselskaber.

Hvis det inden en nærmere angiven Tid maatte vise sig, at der er tabt 60 Mill. Kr. af Garantikapitalen, indskyder Staten til Videreførelse af Virksomheden indtil 20 Mill. Kr., der skal tilbagebetales med de Beløb, hvormed den beholdne Garantikapital overstiger 40 Mill. Kr., og ved Likvidationen af Instituttet skal dækkes efter de øvrige Gældsforpligtelser, men forud for Garantikapitalen.

Enhver Reder, der ejer registreringspligtige danske Skibe, med Undtagelse af Krigs- og Troppetransportskibe og Lystfartøjer, er forpligtet til at lade disse Skibe forsikre i Instituttet.

Hvor intet andet er aftalt, forsikres ethvert forsikringspligtigt Skib for den Værdi, der er fastsat som dets Kaskotaxt med Tillæg af forsikret Kaskointeresse.

Instituttet kan ikke overtage et højere Beløb paa noget Skib end 4 Mill. Kr., hvilket Beløb dog ved Lov Nr. 328 af 17. Novbr. 1939 er ændret til 6 Mill. Kr.

Forsikringspræmien fastsættes for hver enkelt Rejse eller for et bestemt Tidsrum.

For Præmien, der kan inddrives ved Udpantning, haves der Søvante- ret i Skib og Fragt efter Reglerne i Søloven.

Fiskefartøjer danner efter Handelsministeriets derom i Henhold til Loven truffne Bestemmelser (Bekendtgørelse Nr. 278 af 30. August 1939) en særlig Afdeling under Instituttet med særligt Regnskab, for hvis eventuelle Underskud det samlede Institut ikke hæfter.

Danske Skibe, som ikke er forsikringspligtige efter Loven, kan optages i Instituttet efter derom fremsat skriftlig Begæring.

Forsikringssummen for forliste Skibe maa uden Institutkets Samtykke kun anvendes til Anskaffelse af andre Skibe eller til Opfyldelse af Garantiforpligtelserne efter Loven.

Ved kgl. Anordning Nr. 283 af 1. September 1939 er det bestemt, at Forsikringsvirksomheden paabegyndes 1. September 1939.

Instituttet er fritaget for Indkomstskat til Stat og Kommune.

Kommer Danmark i Krig, ophører Forsikringen. —

Lov Nr. 184 af 4. Maj 1939 om *Forsikring af Varer og Fragt mod Krigsfare til Søs*.

Til dette Formaal dannes et Forsikringsinstitut, »Dansk Krigs-Sø- forsikring for Varer« — hvis Organisering nærmere fastsættes i

Loven — med en Garantikapital paa 40 Mill. Kr., hvoraf 20 Mill. Kr. tegnes af Staten, 14 Mill. Kr. af et i dette Øjemed dannet Konsortium og 6 Mill. Kr. af danske Forsikringselskaber.

Forsikringen omfatter kun Vareforsendelser i Indlandet, Forsendelser af Varer med Danmark som Bestemmelsessted eller Forsendelser af Varer fra Danmark til Udlandet, for saa vidt Varerne forsendes med dansk Skib, undtagelsesvis andre neutrale Landes Skibe.

Ogsaa Vareforsendelser til eller fra Grønland kan forsikres efter denne Lov.

Kun Fragt for danske Skibe kan forsikres.

Varer forsikres for den Værdi, der er fastsat for deres almindelige Søforsikring, dog kan Avancen ikke overstige 5 pCt.

Er Varerne ikke søforsikrede, fastsætter Instituttet Forsikringsværdien.

Instituttet kan ikke overtage mere end 3 Mill. Kr. paa en enkelt Køl for Varer og Fragt tilsammen, med mindre der er tegnet Genforsikring for det overskydende.

Præmierne fastsættes for hver enkelt Rejse.

Præmierne kan inddrives ved Udpantning, og til Sikkerhed for Præmien for Forsikring af Varer har Instituttet Søpanteret i Ladningen samt i Erstatningskravet i Henhold til den for Varerne tegnede almindelige Søforsikring.

Kommer Danmark i Krig, skal Instituttet ophøre med at tegne Forsikringer.

Lov Nr. 284 af 1. September 1939, hvorved Handelsministeren bebyndiges til efter Samraad med Nationalbanken og Repræsentanter for private Banker og Sparekasser midlertidigt at give nærmere Forskrifter for, hvor stort et Beløb der pr. Uge kan fordres udbetalt paa Konti i *Banker, Sparekasser og lignende Pengeinstitutter*.

I Henhold hertil er det ved Bekendtgørelse Nr. 285 af 1. September 1939 bestemt, at der indtil videre ikke kan fordres udbetalt mere end 300 Kr. om Ugen, med mindre Udbetalingen sker i Form af Overførsel til Kontrabog eller Indlaansbevis i samme eller andet Pengeinstitut eller i Form af Checks udstedt til offentlige Kasser.

Lov Nr. 287 af 2. September 1939 om ekstraordinære Foranstaltninger vedrørende *Skibsfarten*.

Der nedsættes et *Fragtnævn* — sammensat paa nærmere angiven Maade — der skal bistaa Regeringen ved Tilvejebringelse af Skibsrum til nødvendige Tilførsler samt føre Tilsyn med Fragtforholdene og Skibsfartens Udvikling.

Fragtnævnet kan paalægge danske Redere at gøre Indberetning om

deres Skibes Positioner og Rejser og at lade deres Skibe foretage bestemte Rejser til Fragtrater, der bestemmes af Nævnet, og Nævnet kan i øvrigt kræve alle for dets Virksomhed fornødne Oplysninger meddelt saa vel af offentlige Myndigheder som af private.

Handelsministeren kan paabyde Hemmeligholdelse af Oplysninger om Skibes Positioner og Bevægelser, hvilket er sket ved Bekendtgørelse Nr. 295 af 3. September 1939 for danske Skibes Vedkommende og ved Bekendtgørelse Nr. 314 af 9. September 1939 for fremmede Skibes Vedkommende.

Handelsministeren kan endvidere fastsætte særlige Regler med Hensyn til Udstedelse af Nationalitets- og Registreringscertifikat for indkøbte eller nybyggede Skibe, forbyde Salg til Udlandet af danske Skibe, forbyde, at danske Skibe bortfragtes til Udlandet, bestemme, at Forsikringssummer for forliste danske Skibe skal anvendes til Anskaffelse af Skibe til Erstatning for de tabte m. m.

Overtrædelse af Loven og de i Henhold til denne givne Forskrifter straffes med Bøder, Hæfte eller Fængsel indtil 2 Aar.

Udbytte, der indvindes ved Overtrædelse, kan ved Dom inddrages i Statskassen.

Loven gælder til 31. Marts 1940.

I Henhold til denne Lov er der ved Bekendtgørelse Nr. 304 af 6. September 1939 udstedt Forbud mod Bortfragtning af Skibe paa Tid til Udlandet uden Fragtnævnets Tilladelse.

Lov Nr. 288 af 2. September 1939 om ekstraordinære Foranstaltninger til *Landets Forsyning med nødvendige Varer m. v.*

Efter denne Lov kan Handelsministeren iværksætte midlertidige Foranstaltninger til Landets Forsyning med nødvendige Varer saasom foretage Indkøb af Varer fra Ind- og Udland, træffe forbrugsbegrænsende Forholdsregler til Sikring af hensigtsmæssig Fordeling af Varer og Regulering af Varepriser og forbyde Udførsel af Varer m. m.

Til Bistand ved Administrationen af Loven nedsættes et Raad (Det erhvervsøkonomiske Raad) sammensat paa nærmere angiven Maade.

Raadet, der kan nedsætte Underudvalg til Varetagelse af specielle Opgaver, og som nedsætter et Forretningsudvalg, kan kræve alle fornødne Oplysninger saavel af offentlige Myndigheder som af private, herunder Oplysning om, hvilke Varebeholdninger de paagældende ligger inde med.

Overtrædelser af Loven og de i Henhold til denne givne Bestemmelser straffes med Bøder, Hæfte eller Fængsel indtil 2 Aar.

Udbytte, som indvindes ved Overtrædelser, kan ved Dom inddrages i Statskassen.

Loven gælder indtil 31. Marts 1940.

I Henhold til denne Lov er der ved Bekendtgørelse Nr. 290 af 3. September 1939 udstedt Forbud mod ekstraordinært Opkøb af Varer og mod ekstraordinær Forhøjelse af Varepriser.

Herefter er privates Opkøb af Varer i større Kvanta end til normalt Forbrug og næringsdrivendes Indkøb her i Landet af Varer i større Kvanta end til normal Forsyning (»Hamstring«) forbudt.

Udnyttelse paa det indenlandske Marked af Situationen til Forhøjelse af Avance ud over den i Branchen sædvanlige (»Vareaager«) er forbudt.

Denne Bekendtgørelse er afløst af Bekendtgørelse Nr. 364 af 19. Oktober 1939, der gaar ud paa, at der nedsættes en Prisnoteringskomité, som skal notere Priser for Varer, med Hensyn til hvilke den anser det for at være af Interesse og muligt at notere Priser.

Erhvervsorganisationer, Brancheforeninger, Mæglere og Næringsdrivende er pligtige at give fornødne Oplysninger.

Komitéen kan gøre Indstilling om Maksimalpriser.

Ved Salg af en Vare maa Prisen ikke beregnes saaledes, at der indvindes urimelig Konjunkturavance eller en Nettoavance, der procentvis overstiger den før 3. September 1939 sædvanlige, og Nettoavancen maa ikke andrage et større Beløb end den tidligere sædvanlige absolute Nettoavance med et Tillæg, der staar i rimeligt Forhold til øget Risiko og Stigning i Landets almindelige Prisniveau.

Mellemhandel — Kædehandel — ud over hvad der er sædvanligt i Branchen, er forbudt, med mindre den sker uden Avance.

Tilbageholdelse af Salgsvarer i den Hensigt at opnaa højere Fortjeneste er forbudt.

Salg af Varer ved frivillig Auktion kan forbydes.

Henvisninger i Reklamer til forventet Prisstigning, Vareknaphed eller lignende er forbudt.

Erhvervelse af Varer til længere Tids Forbrug eller Forsyning end stemmende med Sædvane er forbudt saa vel Næringsdrivende som private.

Bestemmelserne kommer ikke til Anvendelse paa Salg til Udlandet.

I Henhold til Loven af 2. September 1939 om Sikring af Landets Forsyning med nødvendige Varer m. v. er der endvidere ved Bekendtgørelse Nr. 319 af 16. September 1939 fastsat Maksimalpriser for indenlandsk Korn samt for her i Landet værende Majs, og ved Bekendtgørelse Nr. 320 af samme Dato fastsat Maksimalpriser paa Mel og Brød.

Lov Nr. 325 af 21. September 1939 om midlertidig Ændring af den særlige *Stempelafgift* ved Overdragelse af offentlige Værdipapirer.

Ved Lov Nr. 313 af 20. December 1915 blev der indført en saadan særlig *Stempelafgift*, idet der angaaende Overdragelse af offentlige Værdipapirer skulde udfærdiges en skriftlig Opgørelse, der skulde

stemples i Forhold til de overdragne Papirers samlede Værdi med 60 Øre for hver 200 Kr. eller Del deraf.

Denne Stempelafgift forhøjedes ved Lov Nr. 159 af 9. Maj 1933 til 1 Kr. og forhøjes nu til 3 Kr., naar Overdragelseskursen er højere end 125 pCt. og ligger mere end 25 pCt. (Points) over Værdien den 31. August 1939, hvilken Værdi skal fastsættes efter nærmere i Loven angivne Regler.

I andre Tilfælde er Stempelafgiften stadig 1 Kr., idet Hensigten med Loven har været at hindre Udnyttelse af Krigskonjunkturer.

For saa vidt angaar Aktier, der ikke noteres paa Københavns Børs, fastsættes den Kursværdi, der vil være at lægge til Grund ved Beregningen af Papirernes Stigning siden 31. August 1939, af Finansministeren, hvilket er sket ved Bekendtgørelse Nr. 326 af 22. September 1939, der tillige indeholder en Beregning for saavel noterede som unoterede Papirer af den Maximalkurs, hvis Overskridelse medfører Anvendelsen af det højere Stempel. Loven angaar kun Aktier og lign. offentlige Værdipapirer og udløber med Udgangen af Juni 1940. —

Lov Nr. 327 af 22. September 1939 om Statens Overtagelse af visse Varer.

Efter denne Lov er Handelsministeren bemyndiget til at overtage Varer, der beror her i Landet, eller Varer beroende i Udlandet og tilhørende danske Statsborgere.

Erstatningen for de overtagne Varer fastsættes af Kommissioner, hvis Sammensætning og Virkeomraade fastsættes ved kgl. Anordning.

For saa vidt angaar Omraader, der fortrinsvis angaar Landbrug og Fiskeri, træffes Foranstaltningerne af Landbrugsministeren.

Kommissionerne kan kræve alle fornødne Oplysninger saa vel af offentlige Myndigheder som af private.

Loven har Gyldighed til 31. Marts 1940. —

Midlertidig Bekendtgørelse Nr. 329 af 23. September 1939 om Handel med Brødkorn.

Ifølge denne Bekendtgørelse er der oprettet et Brødkornskontor, der skal forestaa Importen af Brødkorn og fordele det mellem Deltagerne i Institutionen.

I Henhold til Loven af 2. September 1939 om ekstraordinære Foranstaltninger til Sikring af Landets Forsyning med nødvendige Varer m. v. gives der i Bekendtgørelsen Brødkornskontoret Eneret til Indførsel af Brødkorn.

Ligeledes er der ifølge Midlertidig Bekendtgørelse Nr. 330 af 23. September 1939 oprettet et Centalkontor til Indkøb af Foderkorn og Foderstoffer, som der tillægges Eneret til Indførsel af Foderkorn og Foderstoffer.

I Bekendtgørelsen fastsættes Maksimalavancer ved Salg af Foderkorn og Foderkager i Kvanta paa 100 kg og derover. —

Bekendtgørelse Nr. 353 af 4. Oktober 1939 om Rationering af Sukker.

I Henhold til Lov Nr. 288 af 2. September 1939 om ekstraordinære Foranstaltninger til Sikring af Landets Forsyning med nødvendige Varer m. v. bestemmes det i Bekendtgørelsen, at indenlandsk Sukker fra og med 9. Oktober 1939 kun maa sælges eller udleveres mod Aflevering af Sukkermærker.

Ved Kommunalbestyrelsens Foranstaltning udleveres der Rationeringskort til hver Husstand — eet Kort til hvert Medlem af Husstanden — første Gang for Perioden 9. Oktober—31. December 1939.

Hvert Kort giver Ret til Køb af 2½ kg Sukker pr. Maaned. Kortene inddeles i Sukkermærker.

Næringsdrivende faar Kort efter særlige Regler.

De af Forbrugerne ved Køb af Sukker afleverede Kort anvendes ved de paagældende Næringsdrivendes Indkøb af Sukker hos Grossist, der indsender de modtagne Mærker til Fordelingskontoret.

Landbrug. En Lov om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr blev første Gang vedtaget i 1907 gældende for 5 Aar og senere i 1912, 1917 og 1922, hvilken sidste Lov ikke var tidsbegrænset, men gjaldt, til den afløstes af

Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr.

De første Voldgiftsretter virkede nærmest som Forligskommissioner, selv om de kunde afsige Kendelser, der kunde tvangsfuldbyrdes, og Parterne kunde vedtage, at Sagerne ikke skulde behandles ved Voldgiftsretterne, men ved de almindelige Domstole.

Den nye Lov adskiller sig fra den tidligere ved, at Dommeren skal være Medlem af Voldgiftsretten, hvis Forlig ikke opnaas, at der kan føres Vidner for Voldgiftsretten, at alle Regressøgsmal søges samlet, og at Parterne ikke længere kan vedtage, at Sagerne skal behandles ved de almindelige Domstole i Stedet for af Voldgiftsretten.

Ifølge den nye Lov skal i Tvistigheder angaaende Køb eller Bytte af levende Kvæg, Heste, Svin, Faar, Geder eller saadanne Husdyrs levende Afkom ethvert Spørgsmaal om Handelens Tilbagegang i Anledning af Mangler ved det afhændede og om Erstatning eller Afslag i Købe- eller Byttesummen i Anledning af saadanne Mangler høre under Afgørelse af en Voldgiftsret.

Hver Retskreds udgør en Voldgiftskreds; Voldgiftsretten bestaar af 2 Voldgiftsmænd og af Retskredeens Dommer.

I hver Voldgiftskreds beskikkes fra 7 til 11 i Kredsen boende, uberygtede og kyndige Mænd, som er villige dertil, og som har praktisk Kendskab til Handel med Husdyr, til Voldgiftsmænd, hvoraf en beskikkes til Formand og en til Næstformand.

Sagen hører, naar der ikke er aftalt andet mellem Parterne, under Voldgiftsretten paa det Sted, hvor den, mod hvem der først indgives Klage, boede ved Handelens Afslutning.

Den, der vil fremføre Klage angaaende Handel med Husdyr til Voldgiftsretten, skal (i Reglen inden 30 Dage fra Leveringsdagen) henvende sig til Politimesteren (i København Magistraten) med Begæring om Udmeldelse af Voldgiftsmænd.

Politimesteren (Magistraten) tilstiller Voldgiftsformanden Klagen med Meddelelse om, hvilken af Voldgiftskredsens Voldgiftsmænd han har udmeldt.

Voldgiftsformanden opfordrer da den, mod hvem Klage rejses, til, saafremt han ønsker den, fra hvem han har erhvervet Dyret, inddraget som Part i Sagen, at indgive Klage mod ham til Voldgiftsformanden inden 4 Dage. Indgives saadan Klage, opfordres Hjemmelsmanden ligeledes til inden 4 Dage at rejse Klage mod sin Hjemmelsmand, og saa fremdeles, idet alle Regressøgsmaal angaaende samme Dyr skal søges inddraget under Sagen mod den sidste Sælger, saaledes at den, der ikke benytter sig af Adgangen til Inddragelse, mister sin Regresret.

Voldgiftsformanden indleder Sagen med Forligsmægling. Opnaas Forlig ikke, tilkaldes den udmeldte Voldgiftsmand og Retskredsens Dommer, hvilken sidste fra nu af er Formand for Voldgiftsretten.

Vidner kan føres for Voldgiftsretten.

Voldgiftsrettens Kendelse kan som Regel ikke paaankes. Under særlige Omstændigheder kan dog Overøvrigheden tillade, at en Tvistighed indbringes for en Overvoldgiftsret, hvoraf der oprettes en i hver Overøvrighedskreds (Amt), og som bestaar af en Formand (en Dommer eller undtagelsesvis en anden juridisk uddannet Person) og 4 sagkyndige Medlemmer. I hver enkelt Sags Paakendelse deltager Formanden og 2 sagkyndige Medlemmer.

Andragende om en Kendelses Prøvelse ved Overvoldgiftsretten tilstilles Overøvrigheden inden 14 Dage efter Kendelsens Afsigelse. Hvis Prøvelse tillades, tilstilles Andragendet Formanden for Overvoldgiftsretten, der da gaar frem efter Regler svarende til de for Voldgiftsretten gældende.

De indgaaede Forlig og afsagte Kendelser kan tvangsfuldbyrdes ved Fogden. —

Lov Nr. 105 af 15. Marts 1939 om Indkøbsforeninger for mindre Jordbrugere.

Finansministeren er bemyndiget til af Statslaanefondens Midler i Løbet af 5 Aar at anvende indtil 10 Mill. Kr. til Udlaan til Indkøbsforeninger, hvis Vedtægter skal stadfæstes af Landbrugsministeriet.

De aarlige Beløb fastsættes paa Finanslovene.

For at opnaa Stadfæstelse maa Indkøbsforeningerne opfylde en Række i Loven nærmere angivne Betingelser, hvoriblandt, at Foreningens Formaal udelukkende skal være at foretage Indkøb af Husdyr og Landbrugsredskaber til Medlemmerne, at Medlemmerne ved Optagelsen i Foreningen tegner en Garanti for deres Forpligtelser paa mindst 50 Kr. og højst 300 Kr. og betaler et Indskud af 10 Kr. til Foreningens Reservefond, at Indkøb kun maa ske til Medlemmer med Landbrugs-ejendomme paa højst 12.000 Kr.s Jordværdi, at der ikke til et Medlem indkøbes for mere end 1000 Kr., og at det indkøbte forbliver Foreningens Ejendomsret undergivet, til hele Købesummen med Renter og Omkostninger er betalt.

Indtil Foreningens Henlæggelse til Reservefonden udgør 5 pCt. af Laanet fra Stats-Laanefonden, kan Laan kun ydes mod Tilvejebringelse af en effektiv Garantikapital paa 75 pCt. af Laanesummen.

Laanene forrentes med 4 pCt. p. a. og er afgiftsfri i 5 Aar, hvorefter de afdrages med $\frac{1}{25}$ aarlig.

For Laanenes Tilbagebetaling hæfter over for Stats-Laanefonden Foreningens Medlemmer hver for sig kun med et Beløb svarende til den af Medlemmet tegnede Garantikapital.

Endvidere oprettes der et Fællesindkøbsforetagende, der for hele Landet skal organisere og centralisere Indkøbet af Husdyr og Redskaber til alle Foreninger og deres Medlemmer, og af de ovennævnte 10 Mill. Kr. stilles 5.000.000 Kr. til Raadighed for dette Formaal mod Garanti af De samvirkende danske Husmandsforeninger for 20 pCt. af Beløbet.

Som Bidrag til Dækning af Foreningens Administrationsudgifter tilskyder Statskassen aarligt et vist nærmere angivet Beløb, og hver Forening skal ved Indskud fra Medlemmerne og ved Henlæggelse af Renteindtægt tilvejebringe en Reservefond.

Dokumenter, der oprettes i Henhold til Loven, er fritagne for Stempelafgift og Tinglysningsgebyrer.

Den i Loven nævnte Stats-Laanefond blev oprettet ved Lov Nr. 86 af 22. April 1904 og har til Opgave at udrede Laan til Fremme af Erhvervslivet og til Støtte for sociale og humane Formaal, naar Ydelse af Laanene er hjemlet ved Finanslov eller særlig Lov.

Fondens Grundkapital var 30 Mill. Kr., hvortil henlagdes dels visse Statsaktiver, dels Kontanter af Statens Kassebeholdning eller let realisable offentlige Obligationer.

Fondens Formue holdes adskilt fra den øvrige Statsformue, dens Regnskab optages paa det aarlige Statsregnskab.

Ved Lov Nr. 91 af 30. Marts 1935 var der givet Finansministeren Bemyndigelse til at yde Laan til Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere.

Denne Bemyndigelse udløb med Udgangen af Finansaaret 1939—40, og i den nye Lov bestemmes det, at de i Henhold til ældre Love oprettede Driftslaaneforeninger skal afvikles.

Lov Nr. 107 af 15. Marts 1939 om Tillæg til Lov Nr. 364 af 18. December 1933 om *Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Opnaaelse af Akkord og Moratorium*.

Ifølge den sidstnævnte Lov og Lov Nr. 142 af 28. April 1931 med Tillægslove skulde de deri omhandlede Laan efter en afdragsfri Periode afdrages i Løbet af 12 Aar.

Denne Afdragstid forlænges ved den heromhandlede Lov med 12 Aar, hvorhos det bestemmes, at efterstaaende Panthavere uanset Bestemmelsen i Tinglysningslovens § 40 (hvorefter Efterpanthaveren var berettiget til at rykke op paa Akkordlaanets Plads, efterhaanden som det afdrages i 12 Aar) ikke kan modsætte sig Afdragstidens Forlængelse. Derimod har man ikke villet gøre en paatagen Kautions mere byrdefuld, end den var ved Indgaaelsen¹⁾, og man har derfor bestemt, at Kautionsisters Hæftelse for Akkordlaan bortfalder efter Forløbet af de 12 Aar, i hvilke de oprindeligt skulde have været tilbagebetalt.

Lov Nr. 110 af 15. Marts 1939 om Tillæg til Lov Nr. 97 af 31. Marts 1928 om *Driftslaaneforeninger* for Ejere og Brugere af Landejendomme. jfr. Lov Nr. 283 af 3. December 1928.

Ifølge de to sidstnævnte Love har Landbrugsministeren haft Bemyndigelse til af Erhvervenes Laanefonds Midler at anvende indtil 12 Mill. Kr. til Udlaan til Driftslaaneforeninger bl. a. mod Sikkerhed i samtlige Medlemmers solidariske Ansvar.

Da Fonden havde lidt et Tab paa ca. 2 Mill. Kr. paa insolvente Medlemmer, som det ikke havde vist sig muligt at faa dækket gennem de resterende Medlemmers solidariske Ansvar, og da der heller ikke var Udsigt til, at Fonden kunde faa fuld Dækning uden at ruinere de paa-gældende, bemyndiges Landbrugsministeren ved den heromhandlede

¹⁾ Saaledes staar der i Bemærkningerne til Lovforslaget ved dets Fremsættelse. Det kunde dog være tvivlsomt, om man ved Lov i Almindelighed kan paalægge Kautionsister at hæfte længere, end de er gaaet ind paa ved Kautionsløftets Afgivelse.

Lov til i Samraad med Finansministeren at lade Erhvervenes Laanefonds Tab paa Driftslaaneforeningerne, opstaaede før 1. Januar 1939, afskrive helt eller delvis inden for et Beløb af ialt 1,5 Mill. Kr. og til at lade Laanefonden forlænge Afdragstiden for Restgælden af de Foreningerne ydede Laan samt til at godkende Vedtægtsændringer, hvorved Foreningernes Medlemmers solidariske Hæftelse ombyttes med anden passende Sikkerhedsstillelse.

Den her omhandlede Lov angaar Driftslaaneforeninger af Brugere af Landejendomme i Almindelighed, medens den foran gengivne Lov om Indkøbsforeninger kun angaar mindre Jordbrugere.

Den i den heromhandlede Lov nævnte Fond, Erhvervenes Laanefond, er oprettet ved Lov Nr. 109 af 4. April 1928 og har til Formaal at fremskaffe Midler til Udlaan til Driftslaaneforeninger for Ejere af Landejendomme, til Udlaan til Ejere af Landejendomme til Opnaaelse af Akkord samt til Driftslaan til Industrivirksomheder og Haandværkere, alt i Henhold til særlige derom udstedte Love.

Kapitalen tilvejebringes ved Laan, som Fonden optager, og hvis Forrentning og Tilbagebetaling garanteres af Staten.

Eventuelle Tab og Omkostninger ved Fondens Administration afholdes af Staten.

Efter at Byerhvervene i 1920'erne havde haft Vanskeligheder, som medførte Lovgivningsforanstaltninger til Støtte for kriseramte Virksomheder, rantes ogsaa Landbruget af Vanskeligheder, der medførte Lovgivningsforanstaltninger til Forbedring af Landbrugets Kaar.

De indledes med, at der i 1927 foretoges Ændringer i Tvangsakkordloven til Lettelse af Adgangen for Landbrugere til Opnaaelse af Akkord.

I 1928 vedtoges en Lov om Udlaan af Statslaanefonden til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaaelse af Akkord. Samme Aar oprettedes Erhvervenes Laanefond, der ogsaa havde Hensyn til andre end Landbrugere.

I 1930'erne forværredes Landbrugets Kaar, hvad der medførte yderligere Støtteforanstaltninger.

28. April 1931 kom der en Lov om Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Landbrugere til Opnaaelse af Akkord og i Oktober s. A. Loven om ekstraordinære Foranstaltninger i Anledning af Landbrugskrisen (Kanslergadeforliget) med tilhørende Skatter, og derefter fulgte en Række Foranstaltninger: Udsættelse af Tvangsauktioner over Landbrugsejendomme, Betalingshenstand og Moratorier, Udvidelse af Adgangen til Opnaaelse af Akkord, Høstpantebreve, Regulering af Svineproduktio-

nen, Foranstaltninger til Fremme af Afsætningen af Kvæg og Oksekød, Kartoffelmelsordningen, Udvidelser af Adgangen til Laan til Opnaaelse af Akkord og Moratorium, Loven af 13. Dcbr. 1933 om Kriseforanstaltninger (Kornordning, Smør- og Margarineordning m. m.), Sukkerordning, Laan til Dækning af Henstandsrydninger i Kreditforeninger og Afdrags- og Rentelempelser.

I 1936 udkom Loven om Foranstaltninger vedrørende Landbrugets Gæld (Gældssaneringsloven) med tilhørende Lov om Dækning af Udgifterne dertil og med Tillægslove i 1937, 1938 og senest i 1939, den nedenfor omtalte Lov af 15. Marts 1939, hvorefter den ændrede Lov blev optrykt som

Bekendtgørelse Nr. 156 af 27. Marts 1939 af Lov Nr. 121 af 9. April 1936 om Foranstaltninger vedrørende Landbrugets Gæld, saaledes som ændret ved Lov Nr. 69 af 31. Marts 1937, Lov Nr. 138 af 13. April 1938 og Lov Nr. 112 af 15. Marts 1939 (Gældssaneringslovene).

Enhver Ejer af en Landbrugsejendom, hvis effektive Gæld (med hvilket Udtryk man har villet udelukke uretskraftige, forældede, afskrevne eller opgivne Krav fra at komme i Betragtning) overstiger Ejendommens Ejendomsskyldværdi, kan ifølge nærværende Lov inden 1. April 1941 andrage Akkordudvalget (der er nedsat i Henhold til en Lov af 18. Dcbr. 1937 om Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaaelse af Moratorium og Akkord) om Laan (Saneringslaan) til Udløsning og Opkøb af Gældsforpligtelser, der paahviler ham den 1. Marts 1939; et af Landbrugsministeren nedsat Bevillingsnævn træffer efter Indstilling fra Akkordudvalget Afgørelse af, om Laanet kan bevilges.

Det er en Forudsætning for Opnaaelse af Laan, at den paagældende har dansk Indfødsret og opfylder de personlige Betingelser for Opnaaelse af Tvangsakkord efter Loven om Tvangsakkord af 14. April 1904 § 4 e (Skyldnerens Forhold maa ikke kunne karakteriseres som uredeligt eller dog som letsindigt eller uordentligt).

Naar Anmodningen er indgivet til Akkordudvalget, sender dette straks Dommeren i Retskredsen Meddelelse derom til Tinglysning paa Ejendommen.

I et Tidsrum af indtil 16 Uger, der eventuelt kan forlænges med indtil 8 Uger, fra Indgivelsen af Begæringen til Akkordudvalget kan Skyldnerens Gods, bortset fra Udpantning for Høstpantebreve, ikke gøres til Genstand for Retsforfølgning for Gæld.

Tinglysningen slettes, naar Fristen er udløben, eller Begæringen om Laan ifølge Meddelelse fra Akkordudvalget er afvist.

Fremsætter en Skyldner efter Afslaget en efter Akkordudvalgets Skøn

begrundet ny Begæring, kan de nævnte Frister indtræde paa ny, og regnes da fra den ny Begærings Fremsættelse.

Saneringslaanet kan ikke overstige Størrelsen af den Gæld, der ligger over Ejendomsskyldværdien, og maa højst andrage 25 pCt. af Panteværdien (Jordens og Bygningernes Skyldværdi plus Værdien af Besætning og Inventar).

Laanet skal anvendes til Udløsning eller Opkøb af Gældsfordringer paa en saadan Maade, at det ved Tinglysningen i Forbindelse med forudgaaende Behæftelsers Restgæld ved Sagens Afslutning faar Pantesikkerhed inden for 110 pCt. af Ejendommens Panteværdi eller, hvis Gælden ikke overstiger 110 pCt., inden for Beløbet af den hidtilværende Gæld. I særlige Tilfælde kan der dispenseres fra denne Grænse.

For Ejendomme med en Grundværdi af 100 000 Kr. eller derover, maa Laanet ikke overstige 100 000 Kr., og det skal have Pantesikkerhed inden for Panteværdien.

Efterstaaende Panthavere kan ikke rejse noget Krav i Anledning af de af Saneringen foranledigede Ændringer i Vilkaarene for forudprioriterede Hæftelser eller disses Ombytning med Saneringslaan.

Laanet kan kun ydes til Landbrugere, der har erhvervet den paagældende Ejendom før 1. Okt. 1937, med mindre Overdragelsen er sket til nærpaarørende eller til en Kautionsist, som har maattet indfri Kautionen for Ejeren.

I Tilfælde af Ejerskifte eller Retsforfølgning forfalder Laanet straks til Betaling. Dog kan den nye Ejer faa Tilladelse til at overtage det, navnlig naar det er Ægtefælle, Børn eller andre nære paarørende.

Den, der modtager Saneringslaan, maa forpligte sig til, saa længe Laanet indestaar i Ejendommen, i et vist nærmere angivet Omfang ikke at lade tinglyse Prioriteter i Ejendommen. Bemærkning herom anføres paa Ejendommens Tingbogsblad som Servitut.

Laanet er afdragsfrit til 1. Januar 1942 og afdrages derefter med 2 pCt. p. a. af den oprindelige Hovedstol og forrentes i de første 2 Aar med 1,5 pCt. p. a. (de, der først efter 1. April 1939 søger Gældssanering, svarer dog 2½ pCt., idet de antages at være noget bedre stillede end de andre) og derefter med konjunkturbestemt Rente, der nedsættes eller forhøjes efter Landbrugets Konjunkturer paa nærmere angiven Maade.

Laanet udbetales til Kreditorerne af Finansministeriet i 4½ pCt. Rente bærende Statsobligationer lydende paa Ihændeleveren og med Paalydende ikke under 50 Kr.

For Laanebeløbet udsteder Skyldneren Pantebreve til Statskassen. —

Ved Krigens Udbrud var Priserne paa Landbrugets Eksportvarer, særlig de 3 største Grupper: Bacon, Smør og Æg, væsentlig de samme som 2 Maaneder i Forvejen, medens Priserne paa indførte Raastoffer, Majs og Foderkager steg med ca. 65 pCt. især paa Grund af de forøgede Udgifter til Krigsforsikring og Fragt.

For at afværge den Nedgang i Landbrugets Produktion og Eksport, som kunde befrygtes paa Grund af dette Misforhold, bestemmer

Lov Nr. 391 af 10. November 1939 om Foranstaltninger til Udligning af Misforholdet mellem *Landbrugets Eksportpriser og Produktionsomkostninger*, at der i Tiden indtil Udgangen af Januar 1940 af Statskassen til Landbruget udredes et Beløb, der udgør 6 pCt. af den ugentlige Eksportværdi af Bacon (herunder Skinker, Bove og Kødkonserver), Smør og Mælkekonserver samt Æg, saaledes at de paagældende ugentlige Noteringer forhøjes tilsvarende. Eksportværdien opgøres efter den til enhver Tid gældende Sterlingkurs, dog mindst 20,70.

Reglerne for Udbetaling fastsættes af Landbrugsministeren efter Forhandling med Finansministeren.

Endvidere bemyndiges Landbrugsministeren til i ovennævnte Tidsrum at træffe Foranstaltninger til Nedsættelse af Fragten for Foderkorn, der indføres her til Landet, med 27 Kr. pr. 100 kg. Hermed var det Hensigten at holde Prisen paa Majs saa nær som muligt ved Maksimalpriserne paa Brødkorn, for at Produktionen i det kornkøbende Landbrug kunde opretholdes i videst muligt Omfang.

Til den førstnævnte Foranstaltning antoges der at ville medgaa ca. 15 Mill. Kr. og til den sidstnævnte ca. 2,5 Mill. Kr. i det Tidsrum, Ordningen skulde gælde. —

Særskilt Pantsætning af en Landejendoms Afgrøder vil efter Tinglysningenslovens § 37 ikke kunne finde Sted, idet de efter denne Bestemmelse som Tilbehør omfattes af Pantsætningen af Ejendommen.

Som et Led i den Række af Foranstaltninger, der i 1930'erne er truffet til Forbedring af Landbrugets Kaar er der ved en Række af Love (16. Febr. 1932, 24. Febr. 1933, 10. Febr. 1934, 2. Febr. 1935, 25. Januar 1936, 22. Decbr. 1936, 22. Decbr. 1937 og 21. Decbr. 1938) aabnet Adgang til saadan særskilt Pantsætning (Høstpantebreve).

De seneste Bestemmelser derom findes i

Lov Nr. 406 af 27. Novbr. 1939 om *Fortrinsret i Høsten* for Aaret 1940 for Gæld, der stiftes af Ejere og Brugere af Landbrugsejendomme til Anskaffelse af Saasæd, Frø og Kunstgødning.

For at en saadan Fortrinsret kan indrømmes, maa der foreligge Erklæring, afgivet efter en af Landbrugsministeren foreskreven For-

mular, fra Kommunalbestyrelsen om, at det er nødvendigt for den paa-gældende Ejendoms Forsyning med tilstrækkelig Saasæd, Frø og Kunst-gødning, at den af vedkommende Landbruger bestilte Mængde Saasæd m. v. staar i passende Forhold til Ejendommens Størrelse og den anvendte Driftsmaade, og at den af Sælgeren forlangte Pris er rimelig. Erklæringen skal forevises ved Tinglysningen eller skrives paa selve Pantebrevet.

Fortrinsretten stiftes ved et Pantebrev, hvori Udstederen efter en foreskreven Formular paa Tro og Love erklærer, at Saasæden m. v. vil blive tilført Ejendommen og udelukkende anvendt paa dens Jorder.

Pantebrevet oprettes paa Formularen for Pantebreve i fast Ejendom og tinglyses efter de derom gældende Regler. Er det en Forpagter eller Lejer, der er Udsteder, udstedes Pantebrevet paa Formularen for Løsøre pantebreve og tinglyses efter Reglerne derfor, og Ejeren skal samtykke i Lysningen.

Panteretten nyder samme Retsbeskyttelse som Underpant i fast Ejendom, men gaar forud for alle tidligere stiftede Panterettigheder i Ejendommen med Tilbehør. (Der foreligger Domsafgørelse, hvorefter Grundforbedringslaan gaar forud for Høstpantebrev).

Saalænge Panteretten bestaar, kan Pantsætteren ikke sælge Høsten uden Panthaverens Samtykke, og han maa ikke opfodre mere af Høsten end saaledes, at Panthaverens Krav til enhver Tid er dækket.

Det ifølge Pantebrevet skyldige Beløb, der kan inddrives ved Udpantning (altsaa uden at der først skal tages Dom) forfalder til Betaling 1. Oktober 1940, og Fortrinsretten bortfalder, saafremt Begæring om Udpantning ikke er indgivet til Fogden inden 1. Januar 1941.

Efter Udgangen af Januar 1941 udslettes de tinglyste Pantebreve.

Pantebrevene kan skrives paa ustempelt Papir, og der erlægges ikke Tinglysnings- og Udslettelsesgebyr.

Den her gengivne Lov er i sin Ordlyd overensstemmende med den tilsvarende Lov i det foregaaende Aar, kun at der er indføjet en Bestemmelse om, at Ejerne og Brugere ikke kan fraskrive sig Retten til at give Fortrinsret i Høsten.

Lov Nr. 453 af 22. December 1939 om Regulering af Svineproduktionen.

Landbrugsministeren kan med Tilslutning af Landbrugsraadet og De samvirkende Husmandsforeninger træffe Foranstaltninger til Regulering af Svineproduktionen og Svineslagtingernes Størrelse bl. a. ved at fastsætte forskellige, højere og lavere, Noteringer, opkræve Afgift ved Slagtning m. m.

Afgiften indgaar i en Fond, der anvendes til Fremme af Afsætningen af Svin og Svinekød.

Overtrædelse af Loven straffes med Bøder. Loven gælder til Udgangen af 1940.

I Henhold til denne Lov er der under 30. December 1939 udstedt en Bekendtgørelse, hvorefter der for Kalenderaaret 1940 til samtlige landbrugsmæssigt drevne Ejendomme (hvilket Begreb nærmere bestemmes) med et Areal af mindst 0,5 ha og en Grundværdi af mindst 500 Kr. vil blive beregnet et Antal Kort (Svinekort), der giver Ret til Levering og Slagtning af Svin uden Erlæggelse af Slagteafgift.

Der beregnes først et Antal Forlodskort efter en i Bekendtgørelsen indeholdt Skala; derefter beregnes Kort efter Grundværdi og leveret Mælk efter de i Bekendtgørelsen indeholdte detaljerede Regler og endelig beregnes et Antal Kort svarende til $\frac{1}{7}$ af det fra Ejendommen tidligere i en nærmere angiven Periode til Slagtning leverede Antal Svin, der har opfyldt visse nærmere angivne Betingelser.

Det herefter beregnede Antal Kort nedsættes saaledes, at det med Tillæg af Forlodskortene svarer til et samlet Antal Svin af 4.100.000 Stkr., og det herved fremkomne Tal udgør det samlede Antal Kort, der tildeles de enkelte Ejendomme (disses Tildelingstal for 1940).

Bekendtgørelsen gælder fra 1. Januar 1940 til Udgangen af Aaret.

Lov Nr. 454 af 22. December 1939 om en *Smørordning*.

Landbrugsministeren kan med Tilslutning af Landbrugsraadet og De samvirkende danske Husmandsforeninger lade opkræve en saadan Afgift af Smør, der sælges paa Hjemmemarkedet eller fremstilles til erhvervsmæssig Anvendelse i egen Virksomhed, at Prisen pr. kg Smør paa Hjemmemarkedet forhøjes med det Beløb, hvormed 3 Kr. overstiger Københavns Smørnotering.

I Stedet for denne Afgift kan eventuelt opkræves en tilsvarende Afgift af Sødmealk.

Afgiften indgaar i en Fond og anvendes efter Regler, der fastsættes af Ministeren med Tilslutning af Landbrugsraadet og De samvirkende danske Husmandsforeninger.

Til Støtte for en Markedsregulering kan der udlaanes indtil 3 Mill. Kr., hvis De danske Mejeriers Fællesorganisation stiller 2 Mill. Kr. til Raadighed til samme Formaal.

Endvidere kan der i 3 Aar af Statskassen udlaanes indtil 3 Mill. Kr. til ovennævnte Fællesorganisation til Opførelse af Kølehuse.

Ministeren kan paabyde, at Udførsel af Mælk og Mejeriprodukter kun maa foregaa gennem autoriserede Eksportører, og forbyde Indførsel af Mælk og Mejeriprodukter.

Overtrædelse af Loven straffes med Bøder, for saa vidt den øvrige Lovgivning ikke medfører højere Straf.

Loven gælder til Udgangen af Marts 1940.

I Bemærkningerne til det Lovforslag om en Smørordning, der fremsættes for Rigsdagen, oplyses det, at Landbrugets samlede Udbytte af Smørordningen i Tidsrummet 1. Januar 1938—21. September 1939 kan anslaaes til 22,7 Mill. Kr.

Lov Nr. 455 af 22. December 1939 om en Kornordning.

Efter Forhandling med et Nævn, der efter Loven skal nedsættes til at bistaa ved Lovens Administration, Kornnævnet, kan Landbrugsministeren lade opkræve en Afgift paa indført Korn og Produkter deraf samt andre Produkter, der kan anvendes til Foderbrug.

Afgiften paa Rug m. m. skal være saa stor, at Prisen cif dansk Havn med Tillæg af Afgiften bliver

paa Rug og Hvede.....	15	Kr.	00	Ø.	pr.	100	kg
- Byg	14	-	50	-	—		
- Majs, Havre og Blandsæd....	14	-	00	-	—		

Priserne forhøjes i Aarets Løb med forskellige nærmere angivne Beløb.

For saa vidt de nævnte Kornsorter indføres knust, gruttet, maltet, formalet, valset til Gryn eller paa lignende Maade behandlet, fastsættes de tilsvarende Afgifter paa samme Maade, og tilsvarende Afgifter fastsættes paa andre Produkter, der kan anvendes til Foderbrug i Stedet for de nævnte Kornsorter.

Afgifterne forhøjes eller nedsættes, naar Priserne paa de nævnte Kornsorter falder eller stiger, og endvidere forandres Afgiften efter Forholdstallet mellem Prisen paa Flæsk og Majs.

Afgiften indgaar i en Fond, der med Fradrag af Udgifterne ved Gennemførelsen af Bestemmelserne fordeles mellem samtlige Brugere af Landbrugsejendomme med en Grundværdi af 10 000 Kr. eller derunder efter nærmere angivne Regler.

Afgiften kan inddrives ved Udpantning.

Ministeren kan efter Forhandling med visse Landbrugsorganisationer træffe yderligere regulerende Foranstaltninger vedrørende Indførsel af Korn m. m., saavel som forbyde Udførsel, paabyde Møllere, der formaler Rug og Hvede til Menneskeføde, at indmale Dansk Rug og Hvede og paabyde tilsvarende Bestemmelser med Hensyn til indført Hvedemel og Rugmel, samt paabyde, at Eksportører, Importører og Møllere skal have Autorisation.

Overtrædelse af Loven straffes med Bøde, for saa vidt højere Straf ikke er forskyldt efter den øvrige Lovgivning.

Loven gælder til Udgangen af 1940.

Næringsvæsen. Bekendtgørelser Nr. 12 og 13 af 14. Januar 1939, hvorefter De danske Handelsforeningers Fællesorganisation og Arbejderbevægelsens Erhvervsraad godkendes af Handelsministeriet til over for Ministeriet at afgive *Erklæringer vedrørende Næringsloven* og til at *begære Forfølgning for Overtrædelse af Konkurrenceloven* (Lovbekendtgørelse Nr. 80 af 31. Marts 1937). —

Bekendtgørelse af 16. August 1939, hvorefter der ved Overenskomst mellem Danmark og Norge er aabnet Adgang for Næringsdrivende, Foreninger og offentlige Myndigheder til ved Registrering at erhverve Eneret til Benyttelse af henholdsvis *Varemærker* og *Fællesmærker* i det andet Land uden Hensyn til, om Mærket er registreret i eget Land.

Lov Nr. 443 af 22. December 1939 om Foranstaltninger til Støtte af *Fiskerierhvervet*.

Til Laan til vanskeligt stillede Fiskere, der helt eller delvis ejer Baad eller Fartøj, til Anskaffelse af Fiskeredskaber, Redskabsdele, Tvist, Tovværk m. m. kan Landbrugsministeren anvende indtil 1.500.000 Kr. i Finansaarene 1939—40 og 1940—41.

Laanene er rentefri og afdragsfri de første 2 Aar, hvorefter de afdrages i 10 Aar.

Laanene kan andrage indtil 750 Kr., i et særligt i Loven nævnt Tilfælde indtil 3000 Kr.

Laanene maa ikke overstige $\frac{1}{3}$ af den for de paagældende Ting fastsatte Købesum, og Laantageren skal selv kunne udrede $\frac{1}{3}$ af Købesummen. Endvidere kræves Selvskyldnerkaution af vedkommende Kommune, eventuelt Amtskommune.

Laantageren skal opfylde visse nærmere angivne personlige Betingelser bl. a. med Hensyn til Indtægt, ligesom han skal være Medlem af Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Søfart og Fiskeri.

Andragende om Laan stiles til Landbrugsministeriet og indsendes gennem Kommunalbestyrelsen til Fiskeridirektoratet inden Udgangen af Marts 1940.

Endvidere kan der efter Loven i Tiden 1. Januar—31. Marts 1940 til Fiskere, der anvender Baad eller Fartøj til erhvervsmæssigt Fiskeri, udbetales en Godtgørelse for Forbrug af Brændselolie svarende til 40 Kr. pr. Ton for Brændselolie indkøbt i det paagældende Tidsrum beregnet efter den paagældende Fiskers normale Forbrug.

Endelig kan Landbrugsministeren af Statskassens Midler udrede den Præmie, der ved Loven om Krigsforsikring af danske Fartøjer er paalagt danske Fiskefartøjer. —

Lov Nr. 451 af 22. December 1939 om *Salg af fersk Fisk* m. v. ved offentlig Auktion.

Landbrugsministeren er bemyndiget til at meddele dertil egnede Personer Bevilling, der udfærdiges i Kongens Navn, til i den Kommune, hvor den paagældende er bosat, uden Auktionslederens Mellemkomst og Erlæggelse af Afgifter at afholde frivillig offentlig Auktion over fersk Fisk, Krebs, Hummer, Rejer og Muslinger. Forinden Bevillingen meddeles, gives der Kommunalbestyrelsen og den stedlige Fiskeriforening, hvor en saadan findes, Lejlighed til at erklære sig over Andragendet.

Loven er væsentlig overensstemmende med den hidtidige Lov Nr. 28 af 11. Marts 1892, der nu ophæves, kun at der nu gives stedlige Fiskeriforeninger Lejlighed til at udtale sig om Andragender om Bevilling.

Endvidere bruges nu i Loven Udtrykket »Auktionslederens«, medens der i Loven af 1892 stod »Auktionsdirektørens«.

Pengevæsen. Hidtil har Kreditforeningerne kun ydet Laan mod Sikkerhed i Ejendomme, der var fuldført; den byggende kunde derfor ikke ved et Byggearbejdes Planlæggelse vide, hvad Kasseobligationerne kunde udbringes til, og var ofte for at skaffe Penge nødt til at sælge dem paa et ugunstigt Tidspunkt, saa at han led et større Kurstab.

Ifølge Lov Nr. 78 af 15. Marts 1939 om Ændring i Lov Nr. 109 af 7. April 1936 om *Kreditforeninger* kan det i Statutterne fastsættes, at Dækningen for Kasseobligationerne kan bestaa af Pantebreve i Ejendomme, der agtes bebygget, saafremt der stilles behørig Bankgaranti eller Sikkerhed i saadanne Aktiver, hvori umyndiges Midler kan anbringes, for, at Laanet vil blive indfriet eller nedbragt, hvis det ikke efter Udløbet af Fristen for den endelige Bebyggelse statutmæssigt kan ydes med det bevilgede Beløb.

I Loven sættes der endvidere visse Grænser for det samlede Beløb af saadanne Pantebreve.

Loven tilsigter at begrænse Kurstabet og at skabe Sikkerhed for, at Bygherren kan opnaa en bestemt Kurs, saa at han inden Byggeforetagendet paabegyndes, ved, hvor meget han kan disponere over.

De i Loven nævnte Obligationer kan sælges til Dagskurs af den Bank, som yder Byggelaan, hvorved Byggelaanet kan formindskes og en Rentebesparelse indvindes. Naar Byggeforetagendet er afsluttet, bevilges det endelige Laan, og det Obligationsbeløb, hvormed det overstiger det foreløbigt bevilgede, udleveres efter Lysning af en Tillægs-paatægning paa Pantebrevet.

For øvrigt har Loven næsten ingen Anvendelse faaet.

Bekendtgørelse Nr. 441 af 27. November 1939 om en Opgørelse af *Betalingsbalancen* over for Udlandet.

I Medfør af § 2 i Lov Nr. 235 af 23. December 1929 om Indløseligheden af Nationalbankens Sedler er det til Brug ved Opgørelse af Betalingsbalancen over for Udlandet for 1939 paalagt enhver, Enkeltmand, Selskab eller anden Sammenslutning, der har Tilgodehavende i eller Gæld til Udlandet, at afgive Oplysning om Størrelsen af sine Beholdninger eller Tilgodehavender, hvad enten de beror her eller i Udlandet, saa vel som om Gældens Størrelse.

Oplysningerne skal gives paa dertil indrettede Skemaer, som vil blive tilstillet de paagældende fra Det statistiske Departement. Den Pligten paahviler, skal, hvis han ikke har faaet Skema tilstillet, selv skaffe sig det ved Henvendelse til Det statistiske Departement.

(fortsættes.)